

V pátek držíte v ruce lamí ohlávku a přemýšlíte, kdo tu vlastně koho vede. V sobotu vás vyplaší čerti-krampusáci, rakouská specialita k profesionálnímu strašení dětí i dospělých. A v neděli cestou do Česka žasnete nad nejdelším železničním tunelem Rakouska. Mezitím přemýšlíte, **jak se rodí dokonalý lyžařský oblouk** a jak úžasná je vlastně fyzika v pohybu.

Fyzika lyžování a technologický unikát Korutany

Cesta na ledovec obvykle znamená vítr, mráz a lanovku kdesi v mracích. V Korutanech však vede do říše věčného sněhu tunel – dlouhý, tichý a nečekaně futuristický. Mölltaler Gletscher Express, podzemní dráha zakousnutá téměř pět kilometrů do skály, dokazuje, že zdejší Alpy jsou nejen královstvím prašanu, ale také inženýrských snů. A právě díky tomuto unikátu začíná lyžařský den ve výšce přes dva tisíce metrů dříve, než si zapnete přeskáče.

HORSKÁ MAGISTRÁLA POD ZEMÍ

Ledovcová oblast Mölltaler Gletscher je jedinou svého druhu v celých Korutanech – a současně tréninkovým útočištěm světových lyžařských týmů. Aby se sem lyžaři dostali rychle a bez-

■ Manšestr a ledovcová dálnice vysoko v Alpách? To je Mölltaler Gletscher, atakující třítisícovky.

Zima v Korutanech

■ V areálu Mölltaler Gletscher trvá lyžařská sezona osm měsíců.

Až 70 % dovolených v Korutanech připadá na léto. Ale to je docela škoda, protože díky 100 hodinám slunečního svitu

navíc ve srovnání s mnoha jinými lyžařskými oblastmi na západě Rakouska si v Korutanech vychutnáte nejen lepší vý-

hledy, ale také perfektní podmínky.

Navíc – korutanský skipas vám umožní přístup do 31 lyžařských středisek, z toho 24 v Korutanech, a dá se využít na celkem 204 dnů lyžování. Sezona začíná již v říjnu v areálu Mölltaler Gletscher a trvá až do konce května. Od prosince už k radovánkám na svazích zvou další lyžařské oblasti v Alpách.

NAUČTE SE LYŽOVAT ZA TŘI DNY A SE ZÁRUKOU!

Když se v Korutanech chcete naučit lyžovat, nemusíte mít žádná předchozí zkuš-

pečně, vznikla před téměř 30 lety lanovka, která nemá obdoby – funikulár vedený v tunelu, chráněný před větrem, lavinami i vrtochy alpského počasí.

Tunelové řešení umožnilo inženýrům něco výjimečného – stálý, spolehlivý a extrémně rychlý výstup do nadmořské výšky okolo 2200 metrů, odkud se návštěvníci přes další lanovky dostávají téměř až na vrchol Scharecku (3122 m). Trať má délku 4827 metrů, průměrný sklon 21,5 % a převýšení 1012 metrů. Lanovka má dvě kabiny (jedna jede dolů, druhá nahoru), každá s kapacitou 236 cestujících. Provozní rychlost je 43,2 km/h a cesta trvá necelých osm minut.

Dlouhá podzemní dráha – takový technologický ekvivalent horského eskalátoru – má kapacitu až 1580 lyžařů.

FOTO: RAKOUSKÝ CESTOVNÍ RUCH

■ Advent v Mallnitzu. Horská vesnice se rozzáří světly a ticho zimy doplní čistota sněhu a vůně dřeva.

LEDOVEC JAKO SPORTOVNÍ LABORATOŘ

Horní stanice se otevírá do terénu i do nebe. Mölltaler Gletscher nabízí svahy tak široké, že se na nich vaše oblouky rozletí jako vějíř.

Jediný ledovec Korutan funguje jako sportovní laboratoř.

I proto tu najdete legendární sedmikilometrový FIS sjezd a k tomu freestylevé zóny s kickery a raily a široké carvingové dálnice, kde můžete pilovat oblouky, dokud se vám nezahřejí stehna. To vše v nadmořských výškách, které garantují sněh od října až do konce května.

Mölltal je však jen jedním kamenem ve větší mozaice. Korutany nabízejí čtyři prověřené lyžařské oblasti s více než 100 kilometry sjezdovek a 28 vleky, zaměřené spíš na kvalitu než na kvantitu.

Každá oblast má svůj charakter a dohromady tvoří arénu, kde se můžete každý den stát trochu jiným lyžařem.

FOTO: PETER MAIER

■ Upravené svahy Mölltalu jsou laboratoří dokonalého oblouku – fyzika v praxi, kterou ucítíte ve stehnech.

Pro rodiny a technické hračky je tady Emberger Alm, menší, klidný areál se třemi vleky a dvěma cvičnými tratěmi. Jako v ráji si budou připadat milovníci prašanu na Ankogelu. A před zraky

FOTO: RAKOUSKÝ CESTOVNÍ RUCH

■ Nassfeld nabízí ideální svahy pro první oblouky i rodinné dobrodružství na sněhu.

majestátního Großglockneru, nejvyšší rakouské hory, je připraveno 55 kilometrů perfektně upravených sjezdovek, tři technicky náročné ski routes a ohromujících 1500 hektarů freeride terénu. ➔

i pro lyžaře, kteří se po delší pauze znovu chtějí vrátit na svahy.

WELLNESS U JEZERA – 365 DNÍ V ROCE

Součástí korutanského způsobu života je wellness (vyhřívání jezerní bazény, stylové sauny přímo u vody a prostorné relaxační zóny). V Korutanech je wellness u jezera oblíbenou aktivitou 365 dní v roce, tedy i v zasněžených zimních měsících. Jde třeba o tři lázeňské domy u jezer Millstätter See, Wörthersee a Klopeiner See nebo troje termální lázně v Bad Kleinkirchheimu a ve Villachu.

FOTO: GERT PERAUER

■ Korutanské wellness – Horké lázně u jezera, kde si odpočnete i uprostřed zimy.

OD PROSINCE Z ČECH DO KORUTAN PŘÍMÝM VLAKEM

A to vše můžete zvládnout bez auta. Už od 14. prosin-

ce třikrát denně vyrazí přímé vlaky Vindobona z Prahy přes Pardubice a Brno do korutanské metropole Klagenfurtu a do Villachu. Nové spojení nabídne rychlou a komfortní cestu soupravami ComfortJet (restaurační vůz, cestující s dětmi mají k dispozici vyhrazená místa se stolní hrou a také dětské kino). Spojení z Prahy do korutanské metropole trvá zhruba 7,5 hodiny, z Brna to je jen pět hodin. Podobně jako autem.

Už cesta vlakem do Korutan bude nevšedním zážitkem. Vlak projede nejstarší horskou železnicí na světě přes sedlo Semmering a potom naopak nej-

FOTO: ÖB

■ Přímý vlak z Česka do Korutan – pohodlná cesta do hor s restaurací, dětským koutkem i rychlým spojením.

mladší evropskou železnicí Koralmbahn s 33 kilometrů dlouhým Koralm-tunelem (nejdelším v Rakousku a čtvrtým nejdelším v Evropě). ■

FOTO: PETER MAIER A FRANZ GERDL

KORUTANY

Region s národním parkem Hohe Tauern toho nabízí daleko více než jen lyžování – třeba ve- černí sáňkování

z prudkého kopce (korutanská verze aprèš-ski), běžky nebo průzkum národního parku na sněžnicích, ideálně v doprovodu

rangera národního parku. Celý region je jedno velké hřiště pro každého, kdo má rád pohyb a adrenalin. ■

REGION V KOSTCE

- čtyři lyžařské oblasti
- 100 km sjezdovek, 28 vleků
- 70 km zimních turistických stezek

- 40 km běžeckých stop (bruslení a klasika)
- 10 sáňkařských drah jako korutanská verze aprèš-ski

FYZIKA LYŽOVÁNÍ

Na první pohled je lyžování radostný chaos – sněh, rychlost, vítr v obličejí. Ale za každým obloukem se skrývá přísná věda. Tělo i lyže neustále vyjednávají s gravitací, odstředivou silou a třením. A když se to povede, vznikne čistý oblouk, který vypadá samozřejmě, a přitom je výsledkem mnoha proměnných.

TĚLO JAKO STROM VE VĚTRU

Nakloníte-li celé tělo dovnitř oblouku, získáváte rovnováhu a odpírání odstředivé síle začne dávat smysl. Inklinace je základní pohyb – je to náklon, kterého si všimnete na každém slalomáři. Vypadá jednoduše – hlava dovnitř, lyže ven –, ale jde o přesnou hru s těžištěm. Pokud se nakloníte málo, oblouk „nechytne“.

■ Nassfeld v celé šíři – široké tratě, na kterých se každý oblouk mění v plynulý tanec.

ODSTŘEDIVÁ SÍLA – NEVIDITELNÝ TAHOUN OBLOKU

Jakmile se pustíte do oblouku, vstupuje na scénu odstředivá síla. Ta vás žene ven ze zatáčky, jako by měla vlastní plán. Čím rychlejší jste a čím menší poloměr oblouku volíte, tím silnější je její tah. Aby lyžař neskončil rovnou v sítích, přenáší proti této síle svoji váhu do hran. A právě proto je každý oblouk tak trochu bojem o vliv – člověk proti fyzikálnímu impériu.

Pokud moc, vyzkoušíte si, jaké to je být lidským sněhulákem.

Zatímco inklinace znamená celotělový náklon, angulace pak zlomený úhel v bocích nebo kolenou. Díky němu se lyže zakrojí do sněhu jako dobře nabroušený nůž a vy dostanete pocit, že jedete po kolejnici. Angulace dává oblouku tvar – vytváří tlak na hranu, dává lyžaři stabilitu a pomáhá mu ovládnout akceleraci. Carving bez angulace? To je jako psát perem bez inkoustu.

■ Výhledy z Mölltaleru vám připomenou, proč jsou lyžaři zpravidla šťastní.

KDYŽ SE FYZIKA PROMĚNÍ V TANEC

Zvenčí se může zdát, že lyžaři se jen vezou, ale uvnitř jejich těla probíhá intenzivní komunikace – svaly předvídají, lyže odpovídají a gravitace diktuje rytmus. Správně provedený oblouk je tak vlastně malou choreografií. Všechno se děje v několika zlomcích vteřiny – tlak, náklon, rotace, návrat do rovnováhy.

A když do sebe tyto pohyby zapadnou, lyžař najednou „letí po hraně“.

■ Nockberge – ideální terén pro pohodové rodinné lyžování mezi kulisami národního parku.

VĚDA, KTERÁ JE CÍTIT VE STEHNECH

Každý, kdo někdy zkusil carving nebo prudší sjezd, ví, že fyzika není abstraktní pojem; je to tlak v botě, zatížení kolen, zrychlení. Ať jezdíte v Korutanech, Krkonoších, nebo za domem na kopci, principy jsou stejné – kontrola, rovnováha, hrana a těžiště, které „sídlí“ v břiše.

A přesto, když se povede dobrý oblouk, cítíte víc než jen fyzikální síly a Newtonovy zákony. ■

JAN ZELENKA, ZDENĚK VOJTEK